



Theodorus (Theo) Petrus Nieland werd op 18 april 1919 geboren in Amsterdam.

Hij was lid van Scouting en scoutsleiding (vaandrig) van de katholieke Tarcisiusgroep in Amsterdam. Ook Gerard Ellerman was hier vaandrig. Zijn groep was actief in de meidagen van 1940 en verleende op allerlei manieren hulp. Het verslag is beschreven in het boekje *Paraat! Oorlogsdiensten 1940 van de Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam*.

Tijdens de Duitse inval in mei 1940 zat Theo in militaire dienst en was ingedeeld bij een in Den Bosch gelegerd korps luchtdoelartillerie. Na de capitulatie keerde hij terug naar zijn ouders in Amsterdam en ging als vertegenwoordiger werken in de zaak van zijn vader.

In de loop van de oorlog waren er regelmatig oproepen aan mannen zich op te geven voor de verplichte arbeidsinzet in Duitsland. Nieland weigerde hier gehoor aan te geven. Ook op de oproep van de bezetter in mei 1942 aan alle Nederlandse oud-militairen om zich te melden voor terugkeer in krijgsgevangenschap ging hij niet in.

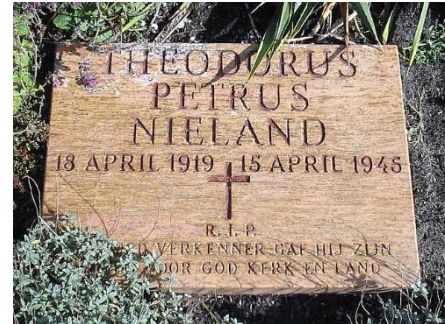
Aan de Elandsgracht in Amsterdam stond het katholieke jongensinternaat St. Aloysius. Veel weesjongens vonden hier onderdak. Theo was hier samen met Gerard als vrijwilliger jeugdleider. De Amsterdamse PTT-er Frits Koele was de trainer coach van het internaatsvoetbalelftal. Tijdens de oorlog waren diverse jeugdleiders actief in het verzet en sloten zich aan bij knokploeg Reintje de Vos. Deze knokploeg werd later onderdeel van de Binnenlandse Strijdkrachten linie West. De leden ontmoeten elkaar in het internaat. Verschillende weesjongeren werden geronseld voor het verzet en werden in eerste instantie ingezet voor simpele koeriersklussen. Langzamerhand werden de opdrachten gevaarlijker. De jongens kregen wapens in handen en moesten wapenopslagplaatsen bewaken. Gerard Steen, Leendert Keimpema en Rudolf Stroethoff zaten hierbij.

Theo raakte betrokken bij het formeren van gevechtsgroepen en werd commandant van een zogenoemde machinegeweer groep. Hij gaf als oud-militair wapeninstructie. Zijdellings was hij betrokken bij het verlenen van hulp aan onderduikers. Hij zorgde voor onderduikadressen.

Op 27 maart 1945 werden 5 leden van Linie west die in vergadering bij elkaar kwamen, door verraad gearresteerd. Ze werden op 11 april als represaille bij de Zijpersluis gefusilleerd. Vlak daarna werd door de Sicherheitspolizei in de woning van een pelotonscommandant een groot aantal identiteitsplaatjes aangetroffen, die voor na de bevrijding bedoeld waren. Hierdoor vonden in de vroege ochtend van zondag 8 april 1945 op diverse adressen van BS-ers in Amsterdam invallen plaats. Nieland werd genoemd op een van de identiteitsplaatjes en bij zijn ouders thuis aangehouden. Op een foto van hem, in het bezit van het scoutingmuseum in Baarn, staat dat hij gefusilleerd is wegens het voortzetten van de door de

bezetter verboden verkennersbeweging en andere ondergrondse activiteiten. Hij werd ingesloten in het Huis van Bewaring aan de Weteringschans en op de lijst van Todeskandidaten gezet die in aanmerking kwamen voor fusillering bij represailles.

Op 15 april 1945 werd hij, met negentien andere verzetsmensen (onder wie 10 leden van BS groep Reintje de Vos) in Sint Pancras doodgeschoten als represaille voor het opblazen van een spoorbrug over de Veert. De lichamen werden op bevel van de bezetter provisorisch begraven in een massagraf in de duinen bij Overveen. Hij is 25 jaar geworden.



Op zijn grafsteen, op de Eerebegraafplaats Bloemendaal in Overveen staat: *R.I.P. Als goed verkenners gaf hij zijn leven voor God, kerk en land.* Na de oorlog is als eerbetoon een troep bij de Wesselgroep in Vlaardingen naar hem vernoemd.



Meer informatie

[Theodorus Petrus NIELAND | Stichting De Eerebegraafplaats te Bloemendaal \(eerebegraafplaatsbloemendaal.eu\)](http://Theodorus Petrus NIELAND | Stichting De Eerebegraafplaats te Bloemendaal (eerebegraafplaatsbloemendaal.eu))

[Theodorus Petrus Nieland \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://Theodorus Petrus Nieland (oorlogsgravenstichting.nl))

Theodorus Petrus Nieland | Erelijst van Gevallenen 1940-1945

De Klin | 1 januari 1986 | pagina 37 - Tijdschriften Regionaal Archief Alkmaar

Sint Pancras, verzetsmonument - Nationaal Comité 4 en 5 mei

[Vergeten verzet - Knokploeg \(dirkbons.nl\)](http://Vergeten verzet - Knokploeg (dirkbons.nl))

[Henricus Johannes Habraken en de gefusilleerden van Sint Pancras, wij herdenken. . . \(eerebegraafplaats.nl\)](http://Henricus Johannes Habraken en de gefusilleerden van Sint Pancras, wij herdenken. . . (eerebegraafplaats.nl))